

TORSDAG 17 AUGUSTI. NR 33/2017

Festivaltätt

Sidan 8

Ärkebiskop Mäkinen tackar för sig

Sidan 5

Martin Modéus om självupptagenheten

Sidan 2

► **DENNA VECKA:** LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS.

Tyskland och Norge sneglar på våra hjälpledare

Ny studie väcker internationell iver att ta modell av den finländska hjälpledarverksamheten.

Forskare avråder församlingarna från att förkorta konfirmandlägren.

SIDAN 4

Livslång vänskap föddes på barnhem

Sidan 6

Är musiken i kyrkan mera värd än bullarna?

Sidan 7

Gud behöver inget gummiband

Sidan 15

Banan är underskattad i matlagning

Sidan 9

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Kyrkans nya ansikte utåt

ÄRKEBISKOPSSPEKULATIONERNA tog med ens fart på allvar mitt i högsommar i och med Kari Mäkinens besked om att han önskar gå i pension redan som 63-åring.

Att det skulle bli aktuellt snart är ingen hemlighet. Men med tanke på att många biskopar valt att sitta betydligt längre än så är det säkert lite oväntat för en del. Biskopskollegan Samuel Salmi från Uleåborg fyller till exempel 67 nästa år.

Det finns säkert många orsaker till att Mäkinen har fattat sitt beslut. Men det är helt klart att det offentliga slitaget på ärkebiskopen för Finlands evangelisk-lutherska kyrka numera är mycket stort. Snabbt vänds blickarna åt det hållet när det gäller att tycka till om existentiella eller moraliska frågor. Ibland rent av onödigt snabbt. Mora gånger – som till exempel i den fortgående flyktingdebatten – välkommet som en motvikt till det politiska och ekonomiska etablissemangets prioriteringar. Helt klart är ändå att den individ som ska hantera ämbetets krav ställs inför en press, som tidvis måste vara omänsklig.

I **KYRKANS** moderna historia anses emeritus John Vikström ofta som den första mediala ärkebiskopen. Han gjorde sig tillgänglig för medierna, uttalade sig i klarspråk och förstod och respekterade deras sätt att arbeta – vilket i sin tur ledde till en respekt från deras sida. Ställvis var han så pass omtyckt att det ledde till spänningar i biskopskollegiet, eftersom den klassiska synen på ärkebiskopen dittills handlat om att vara primus inter pares: den främste av bröder. Det framhölls att kyrkan inte var ett aktiebolag med ärkebiskopen som vd.

I dag har också biskopskollegiet fått finna sig i att telefonnumret till ärkebiskopen går hett när det gäller. De andra biskoparna tillfrågas oftast på grund av sina personliga mediala talanger eller kända åsiktspositioneringar.

Just det här gör också att startfältet bland ärkebiskopskandidaterna är ojämnt redan från början – för det är bland biskoparna den nya ärkebiskopen i regel väljs. De som syns mer i offentligheten, blivit tillfrågade, är naturligt nog också starka favoriter.

Det är därför den sympatiska Esbobiskopen Tapio Luoma, den energiska Kuopibiskopen Jari Jolkkonen och Borgå stifts ärligt reflekterande Björn Vikström snabbt lyftes fram som möjliga efterträdare i spekulationerna.

Vikström är kanske den som allra mest har omfattat de sociala mediernas möjligheter att tala direkt till sina lyssnare, och följaktligen har han också i det här fallet valt att öppet meddela via sin Facebookprofil att det inte har ingått i hans planer att ställa upp. Men han stänger inte dörren utan tillfogar att varje biskop nu får rannsaka sig. Det hela handlar också om hur kandidatfältet ser ut. Det är med spänning vi inväntar hur det subtila valracet utvecklar sig under de kommande månaderna.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: MARTIN MODÉUS

”Svenska kyrkan är som en sjuttonåring som bråkar med sin bakgrund och söker sin identitet.”

Vi får stiga in i ett sammanhang

En av de saker dagens samhälle påstår är att vi har allting i vår egen hand.

– Till en början kan det låta generöst, men i förlängningen gör det människan oerhört ensam, säger fembarnspappan, författaren och biskopen Martin Modéus.

TEXT & FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Martin Modéus är optimistisk.

– Det är oerhört spännande att vara en bedjande och sökande människa i Svenska kyrkan i dag, säger Modéus som prästvigdes 1986 och varit biskop i Linköping sedan 2011.

I det biskopsbrev han skrev förra året, *Levande tillsammans med Kristus*, beskriver han sju rörelser som han tror behöver ske i församlingarna i dag. På frågan om vilka de största utmaningarna för Svenska kyrkan är i dag svarar han genom att beskriva två av rörelserna.

– För det första behöver vi göra rörelsen från missmod till hopp. Vi är väldigt goda på att berätta missmodets berättelse om oss själva. Och det är ganska onödigt.

Han säger att det är så lätt att glömma bort att se det goda man har.

– Vi har massor av människor som vill vara med i kyrkan, människor som bär i bön, som vill studera Bibeln tillsammans och vara kyrka i vardagen. Men vi måste lära oss att se det.

En gång när han besökte en församling frågade han dem om gudstjänstlivet. Svaret han fick var: ”Det är utdött, vi har inget gudstjänstliv.”

– Efter några följdfrågor visade det sig att de ändå hade en ekumenisk musikgudstjänst som fyllde kyrkan en gång i månaden. De trodde att gudstjänsten var död, men det visade sig att församlingen hade ett mycket starkt gudstjänstliv. Men de såg det inte. De hade blivit vana att berätta missmodets berättelse.

En överlevnadsfråga

Han säger att vi måste lära oss att tacka Gud för det som Gud ger.

– Där börjar det växa. Det har jag sett och det är jag övertygad om.

Den andra rörelsen han nämner är resan från uppdelning till generationsöver-

skridande verksamhet.

– Oftast när jag talar om det här blir människor jättegoda. Det är roligt att få arbeta där generationer möts.

Han kallar det här för en överlevnadsfråga.

– Vi måste bejaka både unga och gamla. Vi ska inte beakta varkendera som ett verksamhetsområde, utan som levande medkristna av olika åldrar. När vi har löst den här utmaningen har vi löst väldigt många av kyrkans andra utmaningar.

Det har gått sjutton år sedan Svenska kyrkan skildes från staten. Martin Modéus säger att man på ett sätt kan se på Svenska kyrkan lite som en sjuttonåring.

– Alla som haft en sjuttonåring hemma vet vad de håller på med. Bråkar med sin bakgrund och söker sin identitet. Men det är egentligen hoppfullt, och tyder på en god framtid.

Svaret på självupptagenheten

När Martin Modéus besökte de finlands-svenska kyrkodagarna i Åbo tidigare i år talade han bland annat om människans påtvingade självupptagenhet.

– Självupptagenheten är mänsklighetens tragedi i en värld som inte känner nåden. Människor i dag blir utelämnade till att skapa sitt eget liv, att vara sitt eget varumärke, att designa sig själva genom konsumtion. Samhället påstår att vi har allting i vår egen hand. Till en början kan det låta generöst, men i förlängningen blir människan oerhört ensam i det.

Han säger att det är en befrielse att inte ensam behöva bära bilden av sig själv.

– Gud har redan skapat oss, vi behöver inte skapa oss själva. Det är Kristus som definierar oss. Man kunde säga att nåden är svaret på självupptagenheten. Se bara på Luther – när han väl fann nåden gav den honom kraften att släppa ta-

get om sig själv, och nå ett djupare skikt i tillvaron.

Luther talade också om ”det främmande ordet”, om vissa saker som vi inte kan säga till oss själva.

– Till dem hör ”Du är förlåten”, ”Du har ett värde”, ”Du vilar i min nåd”. Det finns saker som måste sägas till oss utifrån. Det ligger en oerhörd kraft i det att Gud säger detta till oss.

Martin Modéus tror att sociala medier ofta riskerar förstärka vår tendens till självupptagenhet.

– Jag vill inte kritisera de sociala medierna som sådana, som man kan använda till att skapa både enhet och gemenskap. Men jag tycker att man kan säga något om hur de kommit att användas i vår kultur. Med det vill jag inte heller säga att det var bättre förr – självupptagenheten blommar fram också i Bibeln. Ta bara berättelsen om Kain och Abel och den sårade stoltheten över prestationen som ett exempel. Det här lever vi med som människor – och det ska vi gå med till Kristus.

Sammanhangets tro

Inte heller vår tro behöver vi bära själva, säger Modéus.

– En av de goda sakerna i lutherska kyrkan är att den ser att tron är sammanhangets tro och inte bara individens tro. Jag får stiga in i ett sammanhang, jag behöver inte producera den tron och bära allt själv.

Ibland är man den som är med och drar, som stärker andra och ibland är man den som får åka med.

– I en individualistisk värld kan orden om tron kännas kravfyllda. I det sammanhanget är församlingen oerhört viktig: den är en plats där vi kan vila oss i tron.

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599
Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Hanna Björklund
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545

Sofia Torvalds (tjänstledig)
Emelie Wikblad
tfn 040 831 6748
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Nicklas Storbjörk

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Hanna Björklund

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.
För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

ISSN 0356-1275

– **IBLAND ÄR** man den som är med och drar, som stärker andra och ibland är man den som får åka med, säger Martin Modéus när han talar om vikten av både individens tro och sammanhangets tro.

MARTIN MODÉUS

BISKOP I LINKÖPINGS STIFT I SVERIGE, SOM HAN BESKRIVER SOM ETT "VÄNLIGT, AVSLAPPNAT OCH FROMT STIFT".

GIFT, HAR FEM BARN SOM FLYTTAT HEMIFRÅN.

HAR ETT LITET BIBLIOTEK OCH EN LITEN SEGELBÅT.

Laestadianer möttes i Kållby

VÄCKELSERÖRELSER. Senaste helg samlades laestadianerna till sommarmöte i Kållby i Pedersöre. **Boris Mård** som är ordförande för Kållby Fridsförening är nöjd både med arrangemangen och uppslutningen.

– Det är alltid svårt att uppskatta besökarmängder, men jag tyckte det var lite mer folk än vanligt på lördag, vilket till viss del kanske be-

rodde på det varma och sköna vädret, säger Mård.

Men någon brist på besökare var det inte heller de övriga dagarna, även om söndagen inleddes med regn.

– En nyhet för i år var att vi hade högmässa med nattvard på söndag kl. 10. Vi hade räknat med cirka 350 nattvardsgäster, men det kom nästan 200 fler än så. Hel- la sommarmötet var nog en

välsignad tillställning, säger Boris Mård.

Totalt räknar Mård med att någonstans mellan 4 000 och 5 000 personer besökte sommarmötet som höll på från torsdag till söndag. För att få ett så pass stort arrangemang att flyta friktionsfritt krävs naturligtvis en hel del talkoinsatser.

– Stora delar av föreningen är engagerade i det här.

Jag uppskattar att det nog är 600–700 frivilliga som hjälper till här under mötesdagarna.

Sommarmöten i Kållby är en tradition som har anor ända tillbaka till början av 1930-talet. Tidigare hölls mötena vid samlingshuset, men sedan Flynnängens bönehus stod klart i början av 1990-talet har mötena arrangerats där.

Hjälpledarverksamheten bevarar

UNDERSÖKNING. Kyrkan i Finland lyckas bättre än flera andra i Europa med att involvera unga i församlingen, både under och efter konfirmandtiden. Hjälpledarverksamheten är en nyckelfaktor.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

Konfirmandarbetet är fortfarande populärt i Finland – år 2016 deltog nästan 86 procent av alla femtonåringar i konfirmandverksamheten. Ett så högt deltagande är unikt i Europa, i Sverige deltar till exempel mindre än en tredjedel i konfirmandundervisningen. En ny europeisk undersökning belyser den finländska modellens styrkor när det gäller att involvera unga i kyrkan.

En av dessa styrkor är hjälpledarverksamheten. Ifjol deltog över 22 000 unga i hjälpledarverksamheten, vilket är nästan hälften av det totala antalet konfirmander. Den starka traditionen med hjälpledarutbildning och hjälpledare på så gott som varje läger erbjuder de finländska ungdomarna ett sammanhang efter konfirmationen där de får känna att de är välkomna och att de behövs.

Utan den här verksamheten skulle inställningen till kyrkan sannolikt vara helt annorlunda, visar undersökningen. Attityderna bland unga som står på tröskeln till vuxenlivet är skarpt tude-lade, berättar **Kati Tervo-Niemelä** som är en av forskarna.

– Det är typiskt att de som inte går med i församlingens verksamhet efter konfirmationen fjärras från kyrkan. De som går med bevarar däremot sin attityd eller får en ännu närmare anknytning till kyrkan.

Det här syns tydligt i de länder som inte har någon klar verksamhet för unga efter konfirmandtiden. Tervo-Niemelä ger Danmark som exempel: Efter konfirmandtiden svarade bara fem till tio procent av de danska ungdomarna att de var intresserade av att delta i församlingens verksamhet, i jämförelse med 50 procent för Finlands del.

Som följd av undersökningen har man i flera andra länder insett vikten av att involvera de unga i konfirmandarbetet efter konfirmationen. Både Tyskland och Norge har börjat ta modell av den finländska hjälpledarverksamheten.

Lägrens längd har betydelse

Undersökningen visar också på ett starkt samband med längden på konfirmandlägren: Ju längre läger desto mer positivt resultat, oberoende om man tittar på om de ungas tro stärkts under konfirmandtiden eller intresset för att delta i församlingsverksamheten.

– Gränsen går ungefär vid en vecka. Ett läger som är en vecka eller längre är

ATT HA roligt, få nya kompisar och känna att de blir hörda är viktigt för att konfirmanderna ska få en positiv bild av församlingens verksamhet.

FOTO: ARKIVBILD/
JOHAN MYRSKOG

mycket mer betydelsefullt än ett kortare läger, säger Tervo-Niemelä.

Undersökningens resultat är därmed ett varningens finger för församlingar som funderar på att skära ned på lägertiden för att underlätta sin ekonomi.

– Det blir en dyr nedskärning om längden på lägret kapas för mycket. Erfarenheten blir mindre betydelsefull för den unga om lägertiden kortas ner till, säg, fem dagar. Det blir en mycket mer yttlig upplevelse.

Hurudan borde konfirmandtiden vara för att unga ska vilja vara med i församlingens verksamhet i fortsättningen?

– Det väsentliga är att de unga upplever sig bli hörda och att någon intresserar sig för dem och deras egna frågor, säger Kati Tervo-Niemelä.

Viktigt är också att konfirmanderna har roligt och får nya kompisar – och förebilder som visar hur det är att vara med i församlingen. Här kommer hjälpledarna igen in i bilden. Undervisningsmetoder där konfirmanderna själva får vara aktiva och vara med i planeringen har också positiv effekt. En sak som Tervo-Niemelä betonar är personlig uppmuntran, att någon ber den unga komma med.

Ny konfirmandplan ser framåt

Stefan Myrskog är ledande sakkunnig vid Kyrkans central för det svenska arbetet och har varit med i arbetsgruppen för den nya konfirmandplan som trädde i kraft i år. Grundtanken är att placera konfirmanden som subjekt i centrum.

– Den nya planen är inte en skriv-

bordsprodukt utan bygger på det arbete som görs i olika församlingar, säger Myrskog.

En lång tradition av konfirmandplaner och försök att utveckla konceptet för konfirmandarbetet är en fördel.

– Finlands styrka är att man här hela tiden lyssnar till fältet, följer med vad som händer i församlingarna och vilka önskemål som finns bland de unga och de anställda, säger Kati Tervo-Niemelä som hoppas att den här kulturen får bevaras.

Myrskog tror att det sämsta församlingarna kan göra är att nöja sig med det som fungerade i går. En uppdaterad konfirmandplan kan främja arbetet genom att vara i framkant och följa med vad som händer i samhället, i skolan och i ungdomarnas värld. Den

UTGRÄVNING BIBELN

Bibliska krukor upptäckta

Israeliska arkeologer har upptäckt 2 000 år gamla stenkrukor som verkar bekräfta en del av Bibels berättelse om bröllopet i Kana.

Arkeologerna har upptäckt en gruva som pro-

ducerat krukor och skålar av kalksten under den romerska eran. Utgrävningarna äger rum i Reina i Galileen, skriver tidningen Christian Today.

– Under antiken tillverkades de kärl som användes i hushållet främst av lera. Men under det första århundradet brukade ju-

darna i Judeen och Galileen också använda krukor och skålar av mjuk, lokal kalksten, berättar arkeologen **Yonatan Adler**, som leder utgrävningen, till Christian Today.

Att man använde just kalksten har att göra med de judiska reglerna om renhet. Man ansåg att sten

inte blev orent lika lätt som lergods.

Kalkstensbehållarna förekommer i Johannes-evangeliet berättelse om

YONATAN ADLER leder utgrävningarna i Reina.

bröllopet i Kana. Där står det så här: ”Där stod sex stora stenkärl för vattnet till judarnas reningsceremonier; vart och ett rymde omkring hundra liter.” (Joh 2:6) Det var dessa kärl Jesus uppmanade bröllopsvärderna att ösa upp vatten i, som han sedan förvandlade till vin.

kontakten

”En tydlig och anspråkslös man”

VAL. Ärkebiskop Kari Mäkinen går i pension nästa sommar, och nu är spekulationerna om hans efterträdare i full gång. Också biskop Björn Vikströms namn nämns i diskussionen.

TEXT: SOFIA TORVALDS
FOTO: MAY WIKSTRÖM

Ärkebiskop Kari Mäkinen har meddelat att han går i pension den 1 juni 2018. Den nya ärkebiskopen ska inleda sitt arbete i början av juni 2018. Den första valomgången i ärkebiskopsvalet går av stapeln torsdagen den 8 februari 2018.

Meddelandet utlöste genast spekulationer om vilka biskopar som är starka kandidater inför det stundande ärkebiskopsvalet. Tidningen Kirkko ja kaupunki tippar att Esbobiskopen **Tapio Luoma** är ett starkt namn, eftersom han uppskattas av olika grupperingar i kyrkan. Kuopio stifts biskop **Jari Jolkonen** tippas bli de konservativas kandidat. Tidningen Kotimaa flaggar också för Borgå stifts biskop **Björn Vikström**.

Men är han redo att ställa upp? När han får frågan hänvisar Vikström till sin Facebook-profil, där han skriver så här: ”För egen del kan jag ärligt säga att det inte har ingått, och inte ingår, i mina planer att ställa upp. Men samtidigt brukar ärkebiskopen ofta väljas ur biskopskollegiet, och då är det naturligt att var och en av oss nuvarande biskopar åtminstone prövar tanken att ställa upp, innan vi ger slutgiltigt besked. En avgörande faktor är hur kandidatfältet börjar se ut.”

Ödmjuk och tydlig

Vilket är Kari Mäkinens arv efter åttio år på ärkebiskopsstolen?

– Mäkinen har som ärkebiskop blivit ett ansikte för en kyrka som vågar ta ställning i svåra frågor, och kombinerat ödmjukhet och tydlighet i uttalande som varit kritiska mot staten och andra makthavare i vårt samhälle, säger kyrkomötesombud **Patrik Hagman**.

– Det har varit avgörande i en kyrka som långsamt men stadigt går från att i praktisk om än inte i juridisk mening vara

DET BLIR inte lätt att ta över efter Kari Mäkinen, bedömer kyrkomötesombud från Borgå stift.

statskyrka, till en mera självständig kyrka. Hans ledarskap har präglats av vishet, även om hans åsikter i vissa frågor irriterat en del. Det blir inte lätt att ta över efter honom, säger Hagman.

Kyrkomötesombud **Åsa A Westerlund** säger att Mäkinen är en mycket belastad och klok man som inte har något som helst behov att framhäva sig själv.

– När han uttalar sig har han alltid något mycket viktigt att säga. Han har framför allt lyft fram frågor om utsatta grupper i vårt samhälle, vilket har varit ytterst viktigt med tanke på tiden vi lever i.

Kyrkomötesombud **Bo-Göran Åstrand** påpekar att Mäkinen genomgående visat att han står på den minstas sida.

– Oberoende om det handlat om de fattiga, ungdomar med problem eller flyktingar har hans röst varit tydlig. Han har slagit vakt om alla människors lika värde och framhållit Jesu omsorg och nåd. Han har dessutom vågat gå i dialog med samhället och samtidigt vara tydlig med kyrkans egen integritet.

Och vem sedan?

Patrik Hagman vill inte lyfta fram namn i diskussionen om vem som blir följande ärkebiskop.

– Jag hoppas att hans efterträdare är mera driven av att tjäna

kyrkan än att själv göra kyrklig karriär.

Åsa A Westerlund hoppas att den nya ärkebiskopen är en diplomatisk person som älskar hela kyrkan, både människorna och kyrkans uppdrag i världen.

– Det är viktigt att den som väljs är en god teolog och en klok administratör, båda delarna behövs. Jag hoppas att Kyrkostyrelsens kanslichef **Jukka Keskitalo** skulle ställa upp i valet.

Också Bo-Göran Åstrand betonar att den nya ärkebiskopen måste vara en god teolog och ha gedigen administrationsförmåga.

– Ärkebiskopen leder många av de tunga organen i kyrkan behöver ha förmåga att hålla kontakt med den världsvida kyrkan. Beroende på vad man prioriterar kan jag tänka mig att vår egen biskop Björn Vikström skulle vara teologen för samtiden vi söker, Esbobiskopen Tapio Luoma administratören med stor förvaltningskunskap och Tammerforsbiskopen **Matti Repo** den med gedigna eumeniska kunskaper och internationellt engagemang.

Rösträtt i ärkebiskopsvalet har ärkestiftets präster och lektorer samt lekmanaelektorer som utsetts av församlingarna. Utöver dessa har också alla kyrkomötesombud och medlemmar i stiftsfullmäktige, domkapiteln och kyrkostyrelsen rösträtt. Sammanlagt blir det 1 525 röstberättigade.

kräver också att församlingarna gör upp egna planer utgående från yttre förutsättningar och den kontext deras ungdomar växt upp i.

Men efter konfirmationen och hjälpiden, vad händer då?

– Det är nog kanske vår akilleshäla, säger Myrskog. Jag tänker själv att det vore bra om allt inte kopplades till hjälpledarverksamheten.

Han efterlyser öppna sammanhang dit unga får komma och hitta sin plats och säger att kyrkan måste knäcka koden för vad en ung människa behöver och hitta ett språk som talar till henne där hon befinner sig i sitt liv och sin värdegrund.

– Där har vi en hel del att göra, konstaterar han.

EUROPEISK STUDIE

Confirmation, Faith, and Volunteerism är den största studie som gjorts bland unga i protestantiska kyrkor.

Forskningsprojektet startade 2007 i sju länder: Finland, Sverige, Norge, Danmark, Tyskland, Österrike och Schweiz.

20 000 unga deltog i undersökningen och materialet samlades i början och slutet av deras konfirmandtid.

År 2010 fortsatte projektet med en annan studie som pågick i tre års tid, från början av konfirmandtiden till två år efter dess slut. Där var även Polen och Ungern med.

REKRYTERING MISSION

FMS söker ny ledare

Finnska Missionssällskapets verksamhetsledare **Seppo Rissanen** går i pension den första november efter 16 år på posten. Rekryteringsprocessen för en ny verksamhetsledare har startat. Den nya verksamhetsledaren ska inleda sitt arbete på senhösten 2017.

Verksamhetsledaren ansvarar för den övergripande ledningen och utvecklingen av Missionssällskapet. FMS meddelar att de söker en person med högre högskoleexamen, engagemang för kyrkans gemensamma mission samt ledarskapsförmåga.

VÄLSIGNELSE SAMKÖNADE PAR

Askola i välsignelsedebatt

Biskop **Irja Askola** var på plats då ett samkönat pars äktenskap välsignades i Berghälls kyrka i början av juli. Biskopen bekräftar att hon var med på tillställningen, som hon kallar en bröllopsfests ”andliga del”.

– Där följdes de rekommendationer som Helsingfors stift kommit med. Det är sannolikt att de festdeltagare som var på plats kände att det var frågan om en välsignelse, säger hon till Kotimaa.

Askola anser inte att tillställningen stred mot biskoparnas tidigare ställningstaganden i frågan.

Beroia bokförlag är en bokförlagsbyrå i Jakobstad som erbjuder tjänster för mindre företag och föreningar. Byrån verkar på en kristen värdegrund. Kontaktuppgifter finns på www.beroia.fi

MARIA TERCEROS och Siw Bromans vägar korsades i Bolivia. Idag har de en stark vänskap och berättar om barnhemmen som har gett mening i deras liv.

Barnhem ger framtid

Siw Broman och Maria Terceros har båda fått erfara betydelsen av barnhemsverksamhet. Terceros som barnhemsbarn och Broman som grundare av Corazon Grande.

TEXT OCH FOTO: HANNA BJÖRKLUND

– En vän åkte som missionär till Argentina och jag bestämde mig för att ta tjänstledigt från mitt dåvarande arbete på ett barn- och ungdomshem och hälsa på henne. Under tiden där såg jag så mycket fattigdom och misär att jag kände att jag ville göra en insats.

Så berättar **Siw Broman** om hur hon bestämde sig för att lämna Finland för att arbeta med barn i Sydamerika.

Första uppdraget blev som volontär på ett barnhem i Paraguay. Där efter var hon i Finland elva månader och sedan begav hon sig till Bolivia där hon bott i tjugotre år nu.

– Det är trevligt att bo där. Vacker natur och människorna är mycket vänliga. Men saker som är självklarheter här är inte självklarheter i Bolivia. Klyftan mellan fattiga och rika syns tydligt, säger Siw Broman.

Välsignelse att få ett hem

Första tiden i Bolivia arbetade Broman på frälsningsarméns barnhem. Där bodde även **Maria Terceros** som placerades på barnhemmet då hon bara var ett och ett halvt år. Hon är yngst av sex syskon. På grund av mycket dåliga livsvillkor kun-

de deras mamma inte ta hand om dem och alla barnen placerades på barnhem. När Terceros ser tillbaka på uppväxten där är hon tacksam.

– Att få bo på barnhemmet är det bästa som hänt i mitt liv. Jag känner mig välsignad som fick ett hem, mat och studier.

Faddrar ett viktigt stöd

Terceros flyttade ut då hon var femton år, men före sin artonårsdag återvände hon till barnhemmet.

– Jag gick till Siws kontor och berättade att det snart är min födelsedag. Då gick vi och åt glass. Siw frågade hur jag mädde och vi pratade om våra liv.

Då fördjupades deras vänskap som är stark än i dag. Efter barnhemstiden började Terceros studera socialt arbete. Faddrar i Norge som skänkte pengar för studier-na var viktiga.

– Det är inte enbart pengarna som är ett stöd utan också det att någon tror på en. Säkrlart var pengarna viktiga men jag arbetade ändå vid sidan om. Men att faddrarna ville att någon i Sydamerika skulle få studera är något jag är oerhört glad över.

Ger barnen kristen grund

Under tiden Maria Terceros studerade började Siw Broman och en väninna grunda ett eget barnhem. Processen att färdigställa det hela var inte en dans på rosor.

– Om jag hade vetat hur svårt det är skulle jag inte ha gjort det i dag, men med Guds hjälp är allting möjligt. Med pengar från Finland och Norge köpte vi mark och byggde allt från grunden. När vi var klara tog det ännu ett år att få barnhemmet godkänt, berättar hon.

År 2006 invigdes barnhemmet som fick namnet Corazon Grande, ”det stora hjärtat” på svenska. I dag har hemmet två hus med rum för tolv flickor i varje. Barnen placeras via barnskyddet och Broman jobbar tillsammans med nio andra. Under de elva år som verksamheten funnits har barnhemmet tagit emot flickor med mycket svåra bakgrunder. De har blivit utsatta för sexuellt våld, en del har blivit övergivna och Broman minns speciellt en flicka som var så undernärmd när hon kom till Corazon Grande att hon inte överlevt om hon inte fått hjälp inom två veckor.

– Men vi bemöter dem som vem som helst. De får mycket kärlek, psykologhjälper och självvård. Barnen växer upp som syskon hos oss. Vi lär dem kristna värderingar, går

i kyrkan, ber bordsbön och har andaktsstunder.

Möter motgångar

På dagen går flickorna i skola och de studerar bland annat till sömmerskor, kockar, ekonomer och tandläkare. Även om flickorna gör framsteg och även om Siw Broman älskar sitt arbete är det tungt ibland.

– Det är svårt många gånger eftersom flickorna har svåra erfarenheter och har olika symptom som kommer fram i uppförandet. Det är lätt att tro att de kommer över trauman men i tonåren kommer minnen ofta tillbaka. De drömmer om en perfekt familj, kan inte vara helt lyckliga och inte leva fullt ut. Men min Guds-tro hjälper mig när det är svårt. Även tanken att mitt arbete är viktigt och att människor tror på det jag gör hjälper.

I nuläget befinner sig Corazon Grande i en tuff situation på grund av dålig ekonomi och det politiska läget i Bolivia.

– Eurons värde har sjunkit mellan tjugofem och trettio procent samtidigt som priserna på mat har stigit. Presidenten **Evo Morales** vill också göra det svårare för den privata sektorn. Han vill att staten ska äga allting. Om Corazon Grande inte får flera faddrar är det osäkert om ekonomin låter oss fortsätta nästa år.

”Att få bo på barnhemmet är det bästa som hänt i mitt liv. Jag känner mig välsignad som fick ett hem, mat och studier.”

Maria Terceros

Det känns väldigt ledsamt.

Som mor och dotter

Siw Broman hoppas att flera donerar pengar så att hon ska få fortsätta arbeta med det hon brinner för.

– Barnhemmet är mitt liv. Jag vill att det ska gå bra för flickorna, att de ska få ett lyckligt liv och få ett gott självförtroende, säger Broman.

Terceros historia visar hur avgörande en plats på ett barnhem kan vara och vart fadderverksamhet kan föra en i livet. I dag är hon trettiotre år och uppskattar sitt liv.

– Jag känner mig lycklig. Jag kan resa till Finland och Norge och hälsa på vänner. Jag arbetar som lärare i engelska och tycker om att arbeta med barn. Som socialarbetare vet jag ännu inte vad jag vill göra.

Genom barnhemsverksamheten kommer Siw Broman väldigt nära alla barnen.

– Maria är som en dotter till mig. Hon är väldigt kärleksfull, omtänksam, glad och delar sitt liv med mig. Både sin lycka och sorg.

Maria Terceros tackar ödmjukt och berättar i sin tur vad hon anser är Siw Bromans viktigaste egenskaper.

– Det bästa med Siw är hennes stora hjärta. Hon bryr sig om alla barn som kommer in i hennes liv och jobbar för att göra deras liv bättre. Det är en speciell välsignelse att ha henne i mitt liv.

För mera information och eventuella bidrag kontakta Gunilla Boxberg-Wide 0503477707 eller besök www.corazongrande.org

Trumpeten mer värd än bullar?

TRO. I del fem i Karin Erlandssons serie om tro funderar hon över vilken typ av kreativitet det finns plats för i kyrkan.

TEXT: **KARIN ERLANDSSON**
FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

”Skapade” är det tredje ordet i Bibeln.

Det första vi får veta om Gud är att han är kreativ, han skapar något nytt. Tjugofem verser senare får vi veta att han skapade människan till sin avbild.

Av det här kan vi dra två slutsatser: Gud skapar, och människan som han skapat är som han.

Vad vi med all säkerhet torde kunna säga om människan är alltså detta: hon är en skapande varelse.

Jag funderar mycket på min uppgift här på jorden. Som kristen tror jag nämligen att jag har en uppgift, alla vi har ett syfte. Det finns gåvor vi har fått som det är meningen att vi ska använda.

Det känns farligt att prata om sina eventuella gåvor. Inte minst för att det finns en risk att man förhåver sig. Om jag påstår att min gåva är att skriva, låter det som om allt jag skriver är gudomligt. Så är det sannerligen inte.

Det är snarare så här: då jag skriver är jag en hel människa. Allt som är trasigt i mig, allt det brutna och skeva, är helt då jag skriver. Det jag skriver är inte alltid perfekt, men jag är alltid perfekt då jag skriver.

IDET LUTHERSKA församlingslivet är musiken dominerande. Så pass dominerande är den, att en musiker ofta upptar all kreativ plats i en högmässa.

Då man påpekar det här, blir framför allt musikerna upprörda. Det brukar vara så med privilegierade grupper, de har svårt att se sitt eget försprång.

Men jag säger inte att musiken ska tas bort från högmässan. Jag säger inte att orgeln ska monteras ner eller att körer ska tystna.

Jag säger bara att det vi vet om Gud är att han skapar.

Han musicerar inte på första raden i Bibeln. Han skapar.

Därför är det märkligt att inte vi andra skapande människor också får utrymme.

Det har funnits en tid när bildkonstnärer tog plats i kyrkan. Nuförtiden är det sällan nya konstverk beställs till en församling. Det händer, absolut, men inte i samma utsträckning som musikerna får beställningar på att delta.

DEN BIBELTEXT jag har svårast med är den om Marta och Maria.

Marta hade mycket att ordna med. Jag föreställer mig att hon förvånade sig själv med att bjuda in Jesus, och i all hast fick tänka ut något att servera.

Hon såg till att brödet blev färdigt samtidigt som soppan, att drycken passade till och att efterrätten inte for illa i värmen. Hennes syster satt vid Jesu fötter och lyssnade. Jag vet precis hur Marta kände sig, och hur hon snäste åt Maria att kan du nu int ...

Då säger Jesus plötsligt att Marta ska göra som Maria. Hon ska lämna köket och lyssna på honom.

Här blir jag irriterad på Jesus.

För senare i sitt liv ska han anse brödet vara så viktigt att han bryter det minne av sig.

Men vem ska baka brödet om alla sitter vid hans fötter och lyssnar?

”Den kreativitet som inte sjunger eller musicerar får en undanskymd plats i kyrkan.”

OM VI VIDGAR vad som är att skapa bredar vi samtidigt för en kreativitet i kyrkan som saknas idag.

Om vi tänker oss att också de som bakar bullarna till kyrkkaffet skapar, att alla mator fyller en plats, att man skapar då man till exempel bakar, förskjuts vår begränsande tanke på vem det är som ska få applåderna.

Han som spelar trumpet, till exempel, nämns ofta vid namn. Hon som bakar kakorna till kyrkkaffet är däremot anonym.

Den ena hörs och får applåder, den andra skapar själva förutsättningen för brödet som bryts men nämns inte. Aldrig blir församlingarnas snedvridna syn på skapande så skevt som just när det gäller trumpeter och bullar.

En försynt fråga (men kanske den inte kan vara försynt, för då hörs den inte bland alla trumpeter och körer): Inte är det väl så simpelt, att man i kyrkan inte hör dem som inte hörs mest? Inte är det väl så att man i kyrkan mäs-

te ha en trumpet, en orgel eller en sång-röst för att höras?

Att de som hörs mest, de som rent fysiskt tar mest plats i det gemensamma kyrkorummets, får all plats?

Tänk om man i samband med den avslutande lovsången i högmässan fick gå fram och måla på stora pappersark längst fram i kyrkan? Självlklart skulle det vara ovant och till en början pinsamt, men inte mera pinsamt än det är under varje högmässa är för alla dem som inte kan uttrycka sig med musik.

Tänk om en skrivgrupp i församlingen skulle vara lika självklar som en kyrkokör?

Tänk om hon som glaserat mockarutorna skulle få ett namn?

DEN KREATIVITET som inte sjunger eller musicerar får en undanskymd plats i kyrkan.

Kristna med talanger som inte är musikaliska utvecklar de talangerna utanför församlingsgemenskapen. Sen, när

vi är färdiga, blir vi upptäckta och välkomnas in. Musicerande kristna får utveckla sin talang i gemenskapen.

Jag njuter av musiken i kyrkan. Jag gillar trumpetstämman och får tårar i ögonen av barnkörer. Självlklart har musiken sin plats.

Men Gud skapade människan till sin avbild.

Först skapade han en värld, sen skapade han människan till sin avbild, till en sjungande, målade, skrivande, dansande, bakande och dekorerande varelse.

I den värld Gud skapade måste det finnas plats för annat än pukor och trumpeter.

Tro, hopp och kärlek.
I den här serien skriver Karin Erlandsson om hur man får och upprätthåller en tro som håller trots vardagens slitningar.

WESTERNKÄNSLAN LÅG tät över Klippan i Nykarleby senaste lördag.

AMERICAN BLUEGRASS Gospel Night får pluspoäng för snygg inramning på festivalområdet. Emilia Enlund berörde med egna låtar.

MÅNGA DUKTIGA musiker har spelat på Humlefestivalen under årens lopp. Sven Lindvall spelade bas med Micke Allén och har också spelat med bland andra Ulf Lundell, Peter Jöback och norska A-ha.

En kväll – två festivaler

Två festivaler inom en radie på fem kilometer på samma kväll. KP försökte på konststycket att gå på båda.

TEXT OCH FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Vi börjar kvällen på American Bluegrass Gospel Night som nu ordnas för tredje gången på Klippan i Monäs i Nykarleby. Bakom arrangemanget står Svenska lutherska evangeliföreningen.

När man kommer in på fes-

tivalområdet slås man omedelbart av den höga ambitionsnivån. Arrangörerna har byggt upp kulisserna till en westernby och här hittar man bland annat en sheriffbyggnad med fängelse, en salong, klädbutik samt allehan-

da byggnader där hantverkare jobbar på för fullt.

Evenemanget lockar rätt många barnfamiljer och bland de yngre deltagarna står guldvasnkningen högt i kurs.

Rent musikaliskt ligger tyngdpunkten under kvällen på country och bluegrass även om ett par av artisterna kanske inte riktigt kan placeras in i dessa genrer. Även om jag av tidspress missar kvällens huvudattraktion, amerikanska Lateral Blue, är jag ändå rätt övertygad om att de inte änd-

rat min helhetsuppfattning av evenemanget. Att det inte är musiken utan den familjära stämningen och de ambitiösa arrangemangen som blir den stora behållningen. Rent musikaliskt är det utmanande med en rätt stor scen i kombination med en sittande publik. Det känns en aning distanserat.

Kontrasten blir uppenbar när jag stiger in på Humlefestivalen som ordnas på baptisternas lägerområde på Hummelholmen. Här har man valt

att ha musiken inomhus på en tjugo centimeter hög scen och plötsligt befinner jag mig två meter från Micke Allén som backas upp av sin akustiska gitarr och den sanslöst begåvade basisten Sven Lindvall. Anslaget blir avskalad, närmare och intimare, och det blir ofrånkomligen lättare att beröras av musiken. Då ska det samtidigt konstateras att det här möjliggörs av att festivalbesökarna på Hummelholmen är färre än de på Klippan.

Utöver musiken, där man

på Humlefestivalen ofta träffat väldigt rätt de senaste åren, måste arrangörerna också här berömmas för en hög ambitionsnivå på kringarrangemangen.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att det enda man kan lasta de bägge arrangörerna för är valet av datum. Det ordnas så pass få festivaler och musikställningar så det är olyckligt att man tvingas välja. Vi hoppas på bättring på den fronten till nästa sommar.

PÅ TVÄREN SOFIA TORVALDS

Människor som bor på öar

Öar är spännande platser. De är omgivna av vatten, och därför, tänker jag,

är det starka och modiga människor som bosätter sig på dem. Jag träffade en sådan under en

kvällsandakt i Vänö kapell en kväll i juli. "Jag bor här året om", sa hon, och jag har ofta tänkt på henne efter det. Jag har tänkt på hur hon har det på Vänö sent i november.

Under samma kvällsandakt gjorde Antti Kuokkanen, som är kaplan i Hitis

kapellförsamling, sitt sista Vänöbesök i egenskap av präst. Han ska nämligen strax gå i pension. När han blev avtackad och alla var lite rörda slog det mig att det som församlingsmedlemmarna uppskattade mest var att han tagit sig dit, till ön. Att han kommit i

alla väder, också sent i november. Skrattande mindes de dagar då det varit extra besvärligt.

I somras intervjuade jag en kvinna som vuxit upp på en ö, och frågade henne hur uppväxten präglade henne. "Jag tycker fortfarande att skogar är ganska skräm-

mande", sa hon.

Häromdagen talade jag med vänner som semesterat på en ö i Grekland. De berättade om en vinodlare som hade svårt att få sina viner sålda till öns restauranger. Bara hans vänner gick med på att ta dem. Resten sålde har direkt till

turister. Varför? undrade jag. Avund, sa mina vänner. Det är svårt att vara framgångsrik på en ö.

Så jag kom till att människor på öar är som människor är mest. Modiga och rädda, välkomnande och missunn samma. Som jag.

■ SOFIA TORVALDS

Banan funkar till det mesta

ÄTA TILLSAMMANS.

Bananen är en av de mest mångsidiga frukter som finns. I hop med sommarens färska bär passar den till exempel i plättar och smoothie.

TEXT: **BIANCA HOLMBERG**
FOTO: **ERIKA LINDSTRÖM**

Bananen är enligt uppgift den populäraste frukten i världen, vilket inte förvånar mig det minsta. Jag känner inte till någon annan frukt som kan användas lika mångsidigt. När jag var på resa i tropikerna fascinerades jag av att nästan alla i byarna jag besökte odlade kokbananer, som används ungefär som potatis. Jag åt kilovis av de goda, små bananerna som såldes överallt (det fanns till och med röda bananer). Här hemma i Finland gläds jag åt att kunna köpa rättvisemärkta, ekologiska bananer och använder dem i både salta och söta rätter. Jag har använt banan bland annat i grönsakssåser, på varma smörgåsar, på pizza och paj, i hemlagad glass, som söt-

AV **BANAN** kan man till exempel göra gluten- och mjölkfria plättar eller en krämig smoothie.

ningsmedel i stället för socker i bakverk och andra efterrätter och, som i dagens recept, i plättar och smoothie. Bananplättar är Guds gåva till oss som älskar plät-

tar men inte riktigt mår bra av kombinationen mycket mjölk och mycket vetemjöl. Receptet är lätt att komma ihåg: ett ägg per banan. Nu under sommaren passar det

perfekt att servera plättarna med färska blåbär. I smoothie är bananen enligt mig en obligatorisk ingrediens, eftersom den ger både sötma och krämighet.

Den går att kombinera med i stort sett vad som helst, men i dessa bärtider tycker jag inte att det finns något bättre alternativ än färska, inhemska bär.

BANANPLÄTTAR (ca 8 små plättar)

- 2 mogna bananer (gärna rättvisemärkta och ekologiska)
- 2 ägg
- 1 krm salt
- kanel
- kardemumma (smör att steka i)

• Mosa bananerna och blanda dem med äggen. Tillsätt salt och kryddor och stek plättarna på medelvärme till de är gyllenbruna. Servera till exempel med kvarg, turkisk yoghurt, florsocker eller bär.

SMOOTHIE

- 1 banan (gärna rättvisemärkt och ekologisk)
- 2 dl vinbär (svarta och röda)
- 1/2 dl mjölk eller kokosmjölk

• Kör alla ingredienser i en mixer tills du har en slät smoothie. Servera ur glas eller skålar.

NU PÅ SVENSKA!

Foto: Nicklas Storbjörk

Björn Vikström

Kärlekens mångfald

– Kärlekens, sexualitetens, parförhållandets och äktenskapets teologi

Biskop Björn Vikström gestaltar sin och kyrkans syn på kärlek och äktenskap i sin nya bok. Hur kan kyrkan på bästa sätt relatera till de nya situationer som medlemmarna lever i, och vilka utmaningar ställer den nya äktenskapslagen kyrkan inför?

Hft. 31,90

Biskop Björn Vikström skriver påläst och insiktsfullt om en kyrka som lämnar sin stränga tjänstemannastatus och stöder människors sexualitet i också andra former än i det traditionella och övertolkade äktenskapet.

Jan-Erik Andelin, Hbl

PSALMVÄVEN AUGUSTI

1	K	2	N	3	R	4	Y	5	A	6	X	7	T	8	D	9	F	10	N	11	U	12	E	13	V	14	H	15	T	16	P	17	L	18	M	19	T
20	J			21	E	22	C	23	L	24	S	25	H	26	N	27	X	28	E	29	B	30	D	31	T	32	I	33	Y	34	J			35	A	36	V
37	F	38	G	39	P	40	Y	41	C	42	L	43	M	44	B	45	F	46	K	47	E	48	U	49	O	50	Y	51	J			52	U	53	E	54	R
55	N	56	I	57	C	58	B	59	J	60	E	61	P			62	N	63	X	64	V			65	B	66	D	67	A			68	G	69	T	70	G
71	L	72	M	73	S			74	F	75	O	76	C	77	J	78	H	79	E	80	E	81	B	82	T	83	P	84	F	85	Y	86	E	87	G	88	M
89	C	90	A	91	D			92	U	93	C			94	T	95	A	96	X			97	P	98	K	99	S	100	A	101	Y	102	C	103	M	104	B
105	E	106	T	107	F	108	A			109	V	110	U	111	I	112	G	113	L	114	Y	115	K	116	N	117	P	118	D	119	T	120	R	121	A	122	V
123	J	124	X	125	B			126	M	127	F	128	G	129	O	130	J	131	Y	132	C	133	R	134	D	135	L	136	E	137	T	138	U	139	H	140	I

Konstruerat av ANN HUSMAN

A Omöjligt att uthärda 90 100 5 35 95 121 67 108B Glatt instämmande 65 44 81 58 104 29 125C T.ex. pensionerad präst 102 41 132 76 22 57 93 89D Röst som passar? 30 8 118 91 134 66E Med hopp om förlåtelse 47 53 80 86 28 105 79 12 136 21 60F Fisk med gripsvans 9 84 127 74 37 107 45G Finna sig i 112 38 87 70 128 68H Vargyl 139 25 78 14I Utsidor 32 140 56 111J Som parlament 51 20 34 130 59 123 77K Har fått nog 1 98 115 46L Blir glas av fukt 42 17 113 135 23 71M Livsmedel 103 18 88 72 126 43N Ömtålighet 55 26 10 62 2 116O Lovelace, matematiker 75 49 129P Kort berättelse 61 16 97 39 117 83R Straffad 133 54 120 3S Rocksångaren Stewart 99 24 73T Beskriva i bild 82 137 69 106 15 31 19 7 119 94U "Gud!...Ack, rädda mig! --- Hur jag förskräckes!
Hemsk av nattens djup jag betäckes... [...] Gud nådig, barmhärtig, förbarma dock dig!"48 110 92 11 138 52V Smågräl 122 64 36 109 13X Hungersnöd 27 6 63 96 124Y Grånad herre? 114 4 101 50 33 131 85 40

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A–Y. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A90, den andra A100 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A–Y bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 255, *Av hjärtat håller jag dig kär*, vers 2, som börjar med orden "Din godhets gåva, Herre, är". **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Doris Österholm**, Jakobstad, **Siv Järvenkylä**, Skuru och **Iris Sandström**, Paipis. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 5.9.2017. Märk kuvertet "Augusti-Psalmväv". Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalms nr och vers i Psalmboken:

Som börjar med orden:

Namn & adress:

.....

.....

UR EVANGELIET

”Sedan sade han: Sannerligen, ingen profet blir erkänd i sin hemstad.”

Läs mera i
Luk. 4:23–30.

OM HELGEN

Förhärda inte era hjärtan

Israels historia visar att det i livet finns vissa tider då enskilda människor och hela samfund på ett särskilt sätt ställs inför avgöranden. Tilliten till den egna förmågan och mänsklig visdom kan i dessa situationer hindra oss från att höra Guds röst och följa hans vilja. Om kallelsetiderna gäller ordet: ”Om ni hör hans röst i dag, förhärda inte era hjärtan.”

RUNT KNUTEN

Gudstjänst vid fontänen.

Bromarv kyrkogård
söndag 20.8 kl. 12.

Hitta församlingarnas annonsering också på webben!

Gå in på kyrkpressen.fi och sök på ort eller församling.

INSIDAN

Ansvärlig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MIA ANDERSSÉN-LÖF

FOTO: JANNE LÖF

Ta den vägen

JESUS GICK rakt igenom folkhopen och fortsatte sin väg. Så slutar söndagens evangelium. Va? Ska du gå? ”Följ mig, den som vill. Nu går jag.”

– Men ska du inte stanna och debattera? Ska du inte berätta hur du ser på den nya äktenskapslagen? Eller vad du egentligen tycker om yoga? Berätta nu i alla fall om du är konservativ eller liberal! Så ska vi klia oss i skägget.

”Vi kan prata längs vägen. Följ mig!” Sanden knastrade under sandalerna när han gick. Människorna var förbryllade och frustrerade. Var det där inte Josefs son? Följ honom? Vart då? Varför då? Det berättar han inte. Det handlar om tillit. Tilltro. Hopp.

INGEN ÄR profet i sin hemstad, enligt evangeliet. Gräset är alltid grönnare på andra sidan gårdsgården. Den skandinaviska, kristna

traditionen verkar ibland så föråldrad och hopplöst patriarkal. Ett själens opium från en tid av krig, brist och enhetskultur. Men se, så många andra tänkesätt det finns! Så många filosofier och ideologier! Hur ska en veta vilken väg som är trovärdig?

NU SYNS Jesus bara som en liten prick borta vid vägen. ”Följ mig!” ropar han och vinkar. Och någonting inom mig säger: ”Gör det! Följ honom!” Som den där gången, när jag först blev förälskad. När hjärtat visste vad hjärnan inte kunde argumentera för.

Söndagens tema är kallelsetider. Jesus kallar på dig, han väntar där borta. ”Ta den vägen, och ni ska finna vila”, profeterade Jeremia (6:16–19).

■ MIA ANDERSSÉN-LÖF

Mia doktorerar i teologi och är studentpräst vid Campus Allegro i Jakobstad.

I dag funderar hon på om tro sitter i fötterna eller i huvudet.

Hennes tips: Om du inte vet ut eller in, ta en paus. Ta en kopp kaffe, be en stund, andas en stund. När du lyssnar efter kan du kanske urskilja Guds röst bland alla de andra.

#bönetwitter

”Gud, det är så många röster som talar till mig. Hjälp mig att höra din.”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Mia Andersén-Löf.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jer. 6:16–19

ANDRA LÄSNINGEN
Rom. 11:17–24

EVANGELIUM
Luk. 4:23–30

Elfte söndagen efter pingst.
Temat är ”Kallelsetider”.

PSALMFÖRSLAG

815, 483, 172, 434.
Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

I KLARSPRÅK

Babels torn (1 Mos. 11:1 f.) har ofta ansetts syfta på ett 90 meter högt tempeltorn från sumerisk tid, Etemenanki, ”himlens och jordens grundsten”, som också fungerade som ett astronomiskt observatorium i magernas, prästernas, tjänst.

Skildringen av Babels torn utgår från det mytiska tillstånd då människorna levde samlade och talade samma språk.

Tornet är en bild av människans måttlöshet och av att de ville göra sig själva till Gud. Guds straff blev att de spreds ut över hela jorden och talade olika språk.

Källa: Bevingat

KALENDERN 18–24.8

DOMPROSTERIET

■ **BORGÅ**
SÖ 20.8 kl. 10: MÄSSA i Emsalö kapell, Eisentraut-Söderström, Hätönen
KL. 12: HÖGMÄSSA i domkyrkan, R. Stråhlman, Puska, Söderström
TI 22.8 kl. 12: ORGELKVART I DOMKYRKAN, Jarkko Yli-Annala
TO 24.8 kl. 12: LUNCHMUSIK I DOMKYRKAN, Kirchenchor
KL. 19: MUSIK I DOMKYRKAN, Early Music Group of Kiili, dir. Heili Meibaum

■ **LAPPTRÄSK**
SÖ 20.8 kl. 12: Högmässa i kyrkan, LS, JE
ON 23.8 kl. 10–11.30: Café Källaren i församlingshemmet, SS
ON 23.8 kl. 14.45: Barnklängen övar i församlingshemmet, JE
ON 23.8 kl. 18–20: Karabastu i församlingshemmet, LS
TO 24.8 kl. 18.30: Körträff i Mariagården för Cantando och Liljendal kyrkokör, JE
På kommande lö 26.8: Öppning av Klockareparken, familjefest Hela Finland tackar!

■ **LILJENDAL**
SÖ 20.8 kl. 10: Högmässa i kyrkan, LS, JE
SÖ 20.8 kl. 14: Högmässa i Andreaskapellet, LS, JE. Andersby gravgård fyller 70 år. Kyrkkaffe i Anngården, Hommansby marthor
TI 22.8 kl. 10–12: Vuxen-barn i Mariagården, GN
TI 22.8 kl. 18: Välsignelse av första klassister i kyrkan, SL, JE, GN. Tvåspråkig
ON 23.8 kl. 18–20: Karabastu i Lappträsk församlingshem, LS
TO 24.8 kl. 14: Andakt i Rosenkulla, LS, JE
TO 24.8 kl. 18.30: Körträff i Mariagården för Liljendal kyrkokör och Cantando, JE

■ **LOVISA**
SÖ 20.8 kl. 10: Högmässa i kyrkan, af Hällström, Tollander
TI 22.8 kl. 11–13: En Euros Café i församlingshemmet
ON 23.8 kl. 13: Sommarcafé i församlingsgården
På kommande:
FR 8.9 kl. 16: Utfärd till Kattermas natt på Högholmen. Start kl. 16 från turisthållplatsen, tillbaka är vi ca kl. 23. Bussen kostar 10€ vuxen, 5€ barn. Inträdet betalar alla själv. Anm. senast den 1.9 till kansliet tfn 044 722 9200 eller lovisa.svenska@evl.fi

■ **PERNÄ**
FR 18.8:
– kl. 10: Skolgudstjänst i kyrkan med välsignelse av barnen som börjar skolans första klass: (på finska to 17.8. kl. 10) Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski
SÖ 20.8:
– kl. 10: Högmässa med konfirmation i kyrkan: (finskspråkig kl. 14)

Robert Lemberg, Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski
ON 23.8:
– kl. 18: Sensommarsamling i Prästgården: Robert Lemberg, Marcus Kalliokoski
Klubbverksamheten börjar v. 34.
Mer info: via hemsidorna: www.pernaforsamling.fi

■ **SIBBO**
Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi
SÖ 20.8 kl. 13: Mässa i Sibbo kyrka. Gudstjänsten sänds direkt i Yle Vega. Helene Liljeström, Katja Korpi, Camilla Ekholm, Mauriz Brunell, Lauri Paili. Sånggruppen Meant to be och bandet Want to be medverkar.
ON 23.8 kl. 14: Ungdomssamling (PRG) i församlingshemmet källarvåning. Öppna dörrar från kl 14 framåt, programmet börjar 18.30. Patrik Frisk och Kjell Lönnqvist.
TO 24.8 kl. 19: Musikalisk vandring i kyrklandskapet. En vandring i det vackra kyrklandskapet med musikstunder i kyrkor och kapell. Start i Ljusets kapell. Kaffe i Prästgården.

HELSINGFORS PROSTERI

■ **JOHANNES**
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

FR 18.8
kl. 8.15: Välsignelse av årets ettor i St Jacob.
kl. 10–11.30: Knatterytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollméus.

SÖ 20.8 TI söndagen efter pingst
kl. 12: Högmässa med konfirmation i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Böckerman, Enlund.

MÅ 21.8
kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollméus.

TI 22.8
kl. 12: Lunchmusik i Johanneskyrkan med Margarethenhöhes kyrkokör från Essen Tyskland

kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Samuli Korkalainen.

kl. 13.30–14.30: Musiklek för 0–2 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.

ON 23.8
kl. 14: Psalmandakt och sommarcafé i S:t Jacobs kyrka. Westerlund, Henricson.

kl. 19: Helsingfors Orgelsommarskonserter i Johanneskyrkan. Christian Schmitt, Tyskland, orgel. Fritt inträde, program 8€.

TO 24.8
kl. 10–11.30: Musiklek i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1. Hollméus.

kl. 12: Klavertramp i Berghällskyrka. Årets tema är Klavertramp Festivo!
kl. 13.30–14.30: Musiklek för 1–5 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.

■ **ZMATTEUS**
Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet har öppet: må, ti, to, fr 9–14.
Matteuskyrkan: är öppen ti, on, to, fr kl. 10–14. Kom och sitt ner i lugn

MUSIK KÖRÖVNING

Välkommen till Ceciliakören

Ceciliakören inleder höstterminen med öppen övning måndag 21.8 kl. 18 på Högbergsg. 10, andra våningen, Helsingfors. Kören uppträder i Musikhuset i höst tillsammans med andra Helsingforskörer under ledning av Leif Segerstam. Sent i november ger kören en egen konsert i Olaus Petri kyrka, stämmingsfull musik av bland annat Rutter, Esenvals och Jussi Chydenius, av sistnämnda även ett uruppförande. Nya sångare är välkomna med! För mera info kontakta körens dirigent, pia.bengts2@gmail.com, 040-5601975.

ÅBO KÖRSÅNG

ABC i notläsning för korister

Du som alltid har önskat att du kunde läsa noter: Tre kvällar för nybörjare i noternas värld. Vi går genom grunderna i musikteori och gör praktiska övningar.

Kursen hålls tisdag, onsdag och torsdag 22-24.8 kl. 18.30-20.30 i Aurelia (3 vån). Anmäl dig senast lördag 19.8 till kantor **Marjo Danielsson** per telefon 040-3417448 eller mejl marjo.danielsson@evl.fi.

CABLE-METODEN STÄRKER individen med hjälp av gruppen, fr.v. Henrica Lindholm, Carita Riitakorpi, Torbjörn Johansson, Annica Söderström och Henrika Hyttinen.

Ensam är faktiskt inte stark

CABLEMETODEN. – Vi borde satsa mer på gemenskap, det är den som verkligen ger oss något. Mera grupper, lägre tröskel, en öppnare församling.

TEXT FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Så säger diakon **Henrika Hyttinen** som nyligen avslutat sin första Cable-grupp i Matteus församling.

Cable är en relativt ny metod inom diakonin som i korthet går ut på att stärka individen med hjälp av gruppen.

– Det är en ny tanke inom församlingsarbetet att bygga gemenskap av människor med olika erfarenheter. Grundtanken är att alla människor har något att ge men att vi måste skapa nya former där alla ryms med, säger **Henrica Lind-**

holm som för tillfället är projektanställd hos församlingarna i Helsingfors för att jobba med Cable.

Generationsfrågor sätter spår

Den första svenska Cable-gruppen i Helsingfors startade ifjol höstas i Matteus församling.

– Jag hittade sidor i mig själv som jag inte visste att jag hade, summerar **Torbjörn Johansson** sin upplevelse av gruppen.

Varje träff har ett särskilt tema som utmanar deltagarna att få syn dels på sig själva, dels på sina egna sammanhang men också på alternativa vägar vidare.

– I en övning jobbade vi i par och klippte ut tidningsbilder som beskrev samhället under vår barndom. Det var intressant att höra vad som fastnat hos olika personer under olika årtionden och att diskutera kring olika barndomsminnen,

säger **Annica Söderström** som också deltog i gruppen.

Tanken bakom just den övningen är att göra gruppmedlemmarna uppmärksamma på att det samhälle jag växt upp i också präglade mig.

– Man märker kanske att många andra haft en liknande upplevelse. Det var inte bara mina föräldrar som blev arbetslösa under depressionen, säger **Henrica Lindholm**.

Hon poängterar ändå att det inte är frågan om några ”tycka synd om sig själv-grupper”.

– Målet är att stärka de egna personliga resurserna genom insikten om att jag själv kan påverka mitt liv, speciellt i samverkan med andra.

Vägarna vidare söks konkret, dels genom olika projekt som gruppen gör tillsammans, dels genom att bekanta sig med församlingens verksamhet.

Ofrivilligt ensam

Som bas för det svenska Cable-projektet i Helsingfors ligger en kartläggning över var nöden är som störst på de svenska församlingarnas område i staden. Utredningen, som är gjord 2016, visar att ofrivillig ensamhet är ett stort problem i alla åldersgrupper. Ett annat problemområde är att desvenska tjänsterna, dels för arbetslösa, dels för mentalvårdspatienter, inte finns eller har reducerats.

– Det här är viktigt för församlingarna att känna till. Det finns många dagliga som söker en gemenskap uttryckligen för svenskspråkiga, säger **Lindholm**.

Matteusgruppen träffades vanligen en kväll i veckan och inledde alltid med mat.

– Många bor ensamma och då är det särskilt trevligt att få äta tillsammans, berättar diakonissan

Carita Riitakorpi som var en av ledarna för Matteusgruppen.

Sedan följde dagens uppgifter, allt från ”vad är jag bra på-bingo” till pararbeten kring goda värderingar. Varje träff avslutades med en stunds tystnad och reflektion.

– Jag är otroligt tacksam över de tankar som deltagarna vågade dela med sig av. Vi kan inte befria varandra från all smärta i en handvändning. Men att en liten stund hjälpa varandra att få det bättre, det kan vi, säger **Henrica Lindholm**.

Hon tycker vi ska vara stolta över kyrkan som en vänlig gemenskap.

– En församling som möter också sargade människor på det här sättet, som är så öppen att också människor som kämpar med livet kan komma dit för att hitta en tillhörighet, det är en diakonal församling, säger **Lindholm**.

Indigo Musik Ab presenterar höstens nöjen!

INDIGO MUSIK PRESENTERAR
KYRKOKONserter MED EN AV NORDENS POPULÄRASTE ARTISTER

LASSE BERGHAGEN

GÄSTARTIST: HELÉNE NYBERG
THOMAS ENROTHS ORKESTER

FR 1.9 VASA TREFALDIGHETSKYRKA KL:19.00
SÖ 3.9 KORSNÄS KYRKA KL:18.00

FÖRKÖP: STUDIOTICKET, NETTICKET,
LUCKORNA 30,- + EXP.AVGIFT
VID DÖRREN 35,- DU KAN ÄVEN
BETALA MED SIIRTO. VÄLKOMMEN!

Indigo Musik Ab presenter Lasse Stefanż sångaren...

★ ★ Olle Jönsson ★ ★

Och programledare är Radio och TV profilen Thomas Deutgen

Från Österlen till Oklahoma!
En magisk musikresa med piano,
stråkar, steelguitar och Olle i centrum.

Köp din biljett genast!

Sö.17.9 Liljendal Uf Kl.19.00
Må.18.9 Borgå Grand Kl.19.00
Ti.19.9 Ekenäs Karelia Kl.19.00
On.20.9 Kimito Villa Lande Kl.19.00
To.21.9 Jakobstad Schaumansalen Kl.19.00

Förköp: NetTicket, Grand, Karelia, Villa Lande,
Campus Alegro 32,- +exp.avg. Vid dörren 35,-

SKYMNING GRYNING

Att stiga ut ur krigets skugga

MUSIK THOMAS ENROTH TEXT THOMAS LUNDIN

NYSKRIVET FINLANDSSVENSKT ORATORIUM INFÖR FINLAND 100 ÅR

ONSDAG 8.11	SCHAUMANSALEN KL 19.00 (PREMIÄR/SULTSÄLT)	FREDAG 17.11	EKENÄS KYRKA KL 17.00
TORSDAG 9.11	SCHAUMANSALEN KL 19.00	FREDAG 17.11	EKENÄS KYRKA KL 19.00
FREDAG 10.11	SCHAUMANSALEN KL 18.00	LÖRDAG 18.11	ALANDICA ÅLAND KL 19.00
FREDAG 10.11	SCHAUMANSALEN KL 20.00	SÖNDAG 19.11	BORGÅ GRAND KL 14.00
LÖRDAG 11.11	SCHAUMANSALEN KL 15.00	SÖNDAG 19.11	BORGÅ GRAND KL 16.00
LÖRDAG 11.11	SCHAUMANSALEN KL 18.00	FREDAG 24.11	NÄRPES SIMHALL KL 19.00
SÖNDAG 12.11	SCHAUMANSALEN KL 15.00	SÖNDAG 26.11	STADSHUSET VASA KL 18
SÖNDAG 12.11	SCHAUMANSALEN KL 18.00	SÖNDAG 3.12	SCHAUMANSALEN 15.00
TORSDAG 16.11	SCHAUMANSALEN KL 19.00	TISDAG 5.12	KRONÖBY KYRKA KL 19.00

Summi Finland 100 ORCHESTRA AURORA FINLANDICA

TURNERAR I SVENSKFINLAND HÖSTEN 2017

SÖLLETEN SÖREN LILJUNG THERSE KARLSSON MARGARETHA NORDVIST ERIK-ANDRÉ HYDSTEN
STOR ORKESTER NYKARLEBY MANSKÖR NICI NISSE SCHLAGERKÖREN 100 FINLANDSSVENSKA SÅNGARE OCH MUSIKER
DIRIGENT NILS-PETTER ANKARBLOM

Förköp: LUCKORNA + ALANDICA + STUDIOTICKET + NETTICKET SAMT SCHAUMANSALENS BILJETTFRÖSÄLJNING + 30 EURO + EXP.
www.facebook.com/oratoriumskymning

SIBELIUSmuseum

SIBELIUSUTSTÄLLNING
INSTRUMENTUTSTÄLLNING
KONSERTER under vår- och höstsäsongen

1.2.2017-7.1.2018

Summi Finland 100

Conducting FINLAND

- dirigenter som musikförmedlare 1917-2017

MUSEET ÖPPET:

Vår- & höstsäsong 1.2-30.4, 1.9-30.11. | ti-sö 11-16
Onsdagar konsert kl. 19, biljetter från kl. 18
Sommaren 2.5-31.8. | ti & to-sö 11-16, ons 10-18
Vintern 1.12.2017-7.1.2018 | ti-sö 11-16

Biskopsgatan 17, Åbo | www.sibeliusmuseum.fi

KING TOURS

Då kvällen blir mörkare längtar vi till
upplevelser och ljus. Åk med oss på resa:

Sorrento, Amalfikusten, Italien 16-20.10
Lilla pilgrimsresan Israel 12-19.11
Egypten på 8 eller 15 dagar
Golfresa till Kairo. Solsemester i Eilat

Fler resor www.kingtours.se
eller ring 0400 438854

KONTAKTOR OY AB

Sähköasennuksia / Myymälä • Elinstallationer / Butik

(06) 317 7900

GRILLSÄSONGEN i gång med... NISSES BIFFAR

KOM OCH HÄMTA VÅRA SAFTIGA, MARINERADE NÖT- OCH GRISFILEBIFAR. Kom och njut av vår fina köttdisk. Du hittar oss på Larsmörvägen halvvägs mellan Jakobstad och Karleby.

Piaslivi's
Eugmo 728 2121
Öppet varje dag!
må-lö 9-20, sö 12-20.

Välkommen!

TÄNK NATURSMART
TÄNK BIOGAS!

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och västkraft Energiä ja kasvatuksessa

Västra Jeppov. 288 (längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Jakobstads museum

STADEN BERÄTTAR

Tobaksmagasinet, Jakobsgatan 9
ti-sö 12-16, även ons 18-20
ons 20.9. kl. 18
Antti Koivukangas "Idrott i Jakobstad"

Spotlight ons 23.8. kl. 18-22
Fritt inträde till Malmska gården
och Tobaksmagasinet

Han målade staden
Matti Myllymäkis akvareller
Malmska gården, Storgatan 2, ti-sö 12-16

www.jakobstad.fi/fritid/jakobstads-museum

Behöver Ni utrymme för festen,
Kom så ordnar vi resten.

* Lunchbuffé vardagar kl. 10.30-14
* Pizza-meny vardagar från kl 15 fram till en timme innan stängning
* 60 sittplatser i restaurangen och 36 på terrassen
* Vi erbjuder också Ala cartemeny och privatbeställning vid behov.
Ring, så ordnas det!

Restaurang Ravintola
Marina's

Södra Terjärvvägen 10, Terjärv
045-804 7898,
www.restaurang-marinas.fi

INKAST NINA ÖSTERHOLM

Gud utan gummiband

"GUMMIBANDET" ÄR EN bild som beskriver hur ett tryggt barn sakta upptäcker världen, meter för meter. Föräldern sitter kanske på en parkbänk och barnet leker i en sandlåda i närheten. Mellan dem går ett osynligt gummiband som med jäm-

na mellanrum drar barnet tillbaka till föräldern på bänken. Där sitter barnet kanske en stund i famnen och tankar trygghet och nytt mod hos den trygga vuxna. Sedan vågar barnet ge sig av igen och upptäcka klätterställningen som kanske ligger lite längre bort från bänken och tryggheten än sandlådan. Gummibandet tänjer lite längre än senaste gång. Om bandet inte fungerar vet barnet inte var hen kan få trygghet och måste ty sig till sig själv och egna metoder för att lugna sig.

Hos ett adoptivbarn, som vi har i vår familj, börjar man bygga ett helt nytt gummiband när barnet kommer till familjen. Det betyder att bandet sannolikt alltid kommer att vara lite kortare än andra jämnårigas gummiband till föräldrarna. Reviret är lite mindre, bandet kanske inte är lika starkt och stretchligt som kompisarnas. Det märks särskilt i nya situationer där barnet förväntas klara sig själv så som skolstarten – en mycket efterlängtat men också utmanande händelse i vår familj.

Visst har dagis och förskola också varit stora steg i självständighet men skolan känns som en helt ny nivå för vårt familjegummiband. Istället för att "ge över" tryggheten till dagis- eller förskolepersonalen får vi nöja oss med att vinna hejda på gården. Sedan är det upp till barnet och klassläraren att hitta en kontakt som håller också för otrugga situationer under dagen.

DET HANDLAR förstås också om mitt kontrollbehov som förälder. Det är smärtsamt att ge bort kontroll som man haft, att acceptera att man varken kan eller får veta allt längre. Att släppa tygeln och ta upp tilliten, en av de svåraste formerna av andlig träning för överbeskyddande föräldrar som jag. Tacksamt tar jag emot den hjälp som finns att få, för här känns det som att kyrkan har hörsammat mig och alla andra neurotiska mammor och pappor.

Jag tänker på skolvälsignelserna, en relativt ny ceremoni för barnfamiljer där barnet helt enkelt välsignas inför skolstarten. Och visst känns det fint för barnen att bli uppmärksammande och välsignade i och med det nya livsskedet, men minst lika viktig är välsignelsen för mig som förälder.

Jag blir påmind om den trygghet som jag en gång hittat i kyrkan, i församlingen och i tron. Jag får lämna mitt barn i Guds famn och lita på att han finns med hela skoldagen. Både jag och mitt barn får vara trygga i Guds famn, han lär inte ska behöva några gummiband för att finnas nära.

Nina Österholm jobbar med information i kyrkan i Helsingfors.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. **Obs! Insändarnas** längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

ANDE TRO

Människan är mer än bara hjärna

Ateisterna säger att det inte finns någon själ för hjärnan är materia. Visst är den sinnrik skapelse och liksom kroppen gjord för att kunna existera på vår planet. Men vi har också

sjäsliga egenskaper, som förmågan att känna empati, älska, avsky och vara rädda med mera. Jag tror inte att en robot kan älska. Vi har andensom vi fick vid födelsen, jag vill kalla

den livsgnistan. Den finns i oss tills kroppen dör. Då lämnar den oss och jag tror den vänder tillbaka till andevärlden. Bibeln säger att Gud lade ner evigheten i vårt hjärta. Det är

andensom är evig, densom är vårt egentliga jag. Människan är mer än bara hjärna.

ALICE STOLPE

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Manlig studerande vid ÅA vill hyra rum i Åbo fr. 1.9. som underhyresgäst eller i "kimpna". Icke rökare, social, sportig och skötsam kille. 050-4091038 el. 045-6712338

Skötsam och pålitlig österbottiska med studieplats på Arcada önskar få hyra bostad i Helsingfors. Rök- och djurfri. Tel. 0400225857
Mail: fanny.norrman1@gmail.com

Ungt rökfritt och pålitligt par (hälsovårdar, -akutvårdarstuderande) söker tvåa i närheten av skolan Arcada. Emelie Johansson Tel. 040357773

Lugn och social norsk studentpraktikant vid ambassaden behöver boende i Helsingfors från 1. sep. 2017 till 1. mars 2018. Röker ej, dricker ej alkohol. Seker betalare. Kan hjälpa till med arbete i hemmet. 23 år. daghenrikn@hotmail.no

UTHYRES

Hyr ut en tvåa med kök och balkong på Brändö i Vasa. 52m2. Hyra: 580 e / mån. Tel 0505992550

I Karis nära stationen, 2 r och stort kök, c:a 75 m2. I äldre hus med lummig gård. Hyra 622e/mån + vatten, 18e/pers. Tel. 040 8231885

2r+k 56,5m2 invid torget i Borgå, 2vån ej hiss. Hyra 800€+vatten. Ledig 1.9. Tel.0400213158

DIVERSE

Barnvakt sökes till 2 skolpojkar, 2-3 eft.m./vecka i södra H.fors. Hushållsarbete, städning, matlagning. Ring Kajsa, 0405096845

LEDIGA TJÄNSTER

Mariehamns Församling
lediganslår en befattning som:
PROJEKTLEDARE INOM UNGDOMSVERKSAMHETEN
Se närmare information på www.mariehamn.evl.ax

ESPOON KAUPUNGINTEATERI
Klockriketeatern De langerhanska öarna
Stina och Ylva Ekblad tillsammans på scenen!
27 – 30 september i Esbo kulturcentrum, Louhisalen
Biljetter 09 4393 388, Lippu.fi www.espoonteatteri.fi

Kyrkans forskningscentral utlyser **STIPENDIER** för 2018
Stipendier beviljas för sådan forskning kring kyrka och religiöst liv samt samhällsförändringar som behövs för beslutsfattandet inom kyrkan och församlingarna och för utvecklingen av verksamheten.
Stipendieansökan görs på en elektronisk blankett på adressen: <http://www.mitiatorakenteet.fi/ktk/apurahat/kirjaudu.php>
Ansökan ska skickas in **senast 8.9.2017 kl. 23.59**.
Mera information om stipendierna finns på adressen: sakasti.evl.fi/tutkimuksen_apurahat

JOUR
DYGNET RUNT
050 34 71555
Vi hjälper i sorgen.

HELSINGFORS
BERGHÅLL 010 76 66500
FORUM 010 76 66620
MALM 010 76 66630
ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590
TÖLÖ 010 76 66530
ESBO
ALBERGA 010 76 66610
ESBOVIKEN 010 76 66640
HAGALUND 010 76 66570

VANDA
DICKURSBY 010 76 66560
MYRBACKA 010 76 66600
HYVINGE 010 76 66580
KERVÖ 010 76 66550

Samtalspris 0,0835 €/samtal + 0,1209 €/min

HOK-ELANTOS BEGRAVNINGSTJÄNST
hok-elannonhautaupalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

Fina hösterbudanden från Bed Invest!
Formbara Oiva kuddar gratis vid köp av Eden eller Aina sängar.
Bibeln säger i Psalm 3:6 Jag lade mig ner, jag sov, jag vaknade – Herren stöder mig och Bed Invest fixar sängen.
160 cm ramsängpaket till studielyan **299€**
Välkommen in och testa vilken säng som passar dig!
HILDING ANDERS
Besöksadress: Nixvägen 28, Närpes. Marknadsvägen 1, Smedsby. tel. 0442573744 www.hildinganders.com, www.bedinvest.fi
Bed Invest
Wake up happy everyday

Ja, visst ska vi leva!

Det är värt ett kalas ...

... att Finland fyller hundra. Värt att fira är också att tron och församlingen har varit en viktig del av människors vardag – och är det fortfarande.

Ungdomarna **Församlingsförbundet** (97), **Fontana Media Ab** (43) och **Kyrkpressen** (47) ropar hipp, hipp, hurra tillsammans med några av de fina församlingar vi finns till för.

Kom med på kalas i höst på följande orter:

- Karis ti 12.9**
- Åbo to 14.9**
- Närpes ti 19.9**
- Vasa on 20.9**
- Jakobstad to 21.9**
- Borgå on 27.9**
- Mariehamn må 4.9**

Bokförsäljning blir det nästan hela dagen. På kvällen utlovas en **kalaskväll** med glatt program. Sikta in dig på bokfest nära dig redan nu!

Lilla Agnes satt och tittade på en fotbollsmatch när hennes mamma sade åt henne att gå och lägga sig och be sin aftonbön. – Men mamma, svarade Agnes, inte ska vi väl störa Gud mitt i matchen?

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

**FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET** r.f.

KP
KYRKPRESSEN

Kommer i höst!

” När jag tar klivet in i trons värld förflyttas jag in i en dimension där oväntade saker kan hända, där vad som helst är möjligt. Den världen är som mytens Avalon, en parallell verklighet, där man kan hamna för att man vill dit eller för att man, av någon anledning, slunkit in av misstag. Man ser andra saker där, hör andra saker. Orden, vanliga ord, börjar eka av betydelse som öppnar dörrar till nya rum, salar vars tak sträcker sig ända upp till himlen: nåd, förlåtelse, frälsning.

Sofia Torvalds

Fontana Media ger ut cirka tio egna titlar per år. Vi har också ett stort utbud av böcker från andra förlag. Kika in i vår nätbokhandel på fontanamedia.fi.

Sofia Torvalds *Två kors och en fisk*

En personlig, rolig och klok bok om hur svårt det är att komma ihåg att be i bussen varje dag, hur omöjligt det är att vara lika anspråkslös som en astronaut och hur skönt det är när man kan luta sig mot Gud som mot en solvarm vägg.

Utkommer i oktober.

Foto: Christa Mickelsson